Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2027 talousarvioehdotuksen sekä vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksen hyväksyminen lausunnoille lähetettäväksi

Kallion seurakunnan seurakuntaneuvosto 6.10.2026
§ 72
13/02.00.01/2026

Esittelijä Kirkkoherra, Kallion seurakunta Reina Riikka

Päätösehdotus

Kallion seurakunnan seurakuntaneuvosto päättää

1) hyväksyä liitteen mukaisen lausunnon Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2027 talousarvioehdotuksesta ja vuosien 2027-2029 toiminta- ja taloussuunnitelmasta.

2) tarkastaa välittömästi tätä asiaa koskevan pöytäkirjan pykälän.

Käsittely

Päätös

Päätettiin hyväksyä liitteen mukainen kokouksessa muokattu lausunto sekä tarkastettiin pykälä kokouksessa.

Yhteinen kirkkoneuvosto 10.9.2026 § 257

Esittelijä Hallintojohtaja Silander Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

1) hyväksyä lausunnoille lähetettäväksi ehdotuksen vuoden 2027 talousarvioksi sekä vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi.

2) pyytää seurakuntaneuvostojen, yhteistyötoimikunnan, seurakuntayhtymän johtoryhmän ja kirkkoherrainkokouksen lausunnot ehdotuksesta vuoden 2027 talousarvioksi sekä vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi. Lausunnot tulee antaa 9.10.2026 mennessä.

Käsittely

Hallintojohtaja Silander selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin 13 puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Kirkkojärjestyksen mukaan jokaista varainhoitovuotta varten seurakuntayhtymän on viimeistään edellisen vuoden joulukuussa hyväksyttävä talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä yhteisen kirkkovaltuuston on hyväksyttävä myös vähintään kolmea vuotta koskeva toiminta- ja taloussuunnitelma. Talousarviossa sekä toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakuntayhtymän yhteisten palveluiden ja seurakuntien tehtävien hoitamiseen turvataan.

Kirkkojärjestyksessä säädetään lisäksi, että talousarvioon on otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarvioissa on osoitettava myös taloudellisen tuloksen muodostuminen ja seurakunnan rahoitustarpeen kattaminen. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä. Helsingin seurakuntayhtymän talousarvio on laadittu osittain brutto- ja osittain nettoperiaatteen mukaan. Toimintasuunnitelmien perustana on Helsingin seurakuntayhtymän strategia Rohkeasti yhdessä.

Yhteinen kirkkoneuvosto hyväksyi 23.4.2026 kokouksessaan talousarviokehyksen seurakunnille ja yhteisille palveluille vuosille 2027–2029 sekä antoi valmisteluohjeen suunnittelulomakkeineen ja aikatauluineen.

Kirkkojärjestyksen 3 luvun 50 §:n mukaan seurakuntaneuvostolle on varattava tilaisuus antaa lausunto ennen kuin yhteinen kirkkovaltuusto tekee päätöksen seurakuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmasta ja talousarviosta.

Lausunto yhteistyötoimikunnalta pyydetään Kirkon yhteistoimintasopimuksen 2 luvun 3 §:n 2 mom. perusteella pääasiassa henkilöstösuunnitelman näkökulmasta.

Seurakuntayhtymän johtajisto ja puheenjohtajisto sopivat kesäkuussa 2024, että osana seurakuntayhtymän johtoryhmätyöskentelyn kehittämistä lausunto pyydettäisiin jatkossa myös seurakuntayhtymän johtoryhmältä. Johtoryhmän lausunto pyydettiin ensimmäisen kerran vuoden 2025 talousarvioesityksestä.

Yhteinen kirkkoneuvosto esitti syksyllä 2024 toiveita talousarvioprosessin kehittämiseksi. Yhtenä toimenpiteenä päädyttiin syksyllä 2025 pyytämään lausunto vuoden 2026 talousarvioesityksestä myös kirkkoherrainkokoukselta.

Talousarviossa on yleisperusteluiden lisäksi käyttötalousosa, tuloslaskelmaosa, investointiosa ja rahoitusosa. Esitys vuoden 2027 talousarvioksi ja vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi esitetään liitteenä.

Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma ovat rakenteeltaan pysyneet ennallaan. Talousarviossa on käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosa. Talousarvion käyttötalousosassa asetetaan toiminnalliset tavoitteet ja myönnetään määrärahat niiden toteuttamiseksi. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista arvioidaan tilinpäätöksessä.

Päätösehdotuksen perustelut

1. Toimintasuunnitelmat ja Kirkko Helsingissä -strategia vuonna 2027

Vuoden 2027 toimintasuunnitelmat on laadittu uudistetulle lomakepohjalle, jossa seurakunnat ja yhteisten palveluiden osastot tunnistavat toimintaympäristönsä keskeisiä ilmiöitä ja toimintansa strategisia painopisteitä. Seurakunnan tai osaston asettamat vuositavoitteet eritellään uudella lomakkeella toimenpiteisiin, vastuisiin, aikatauluihin, resursseihin ja mittareihin. Lomakepohjalla arvioidaan myös toimintaan liittyviä riskejä. Uusi rakenne tekee aiempaa näkyvämmäksi sen, miten toimintaympäristön muutokset vaikuttavat toiminnan suuntaamiseen ja miten

pidemmän aikavälin painopisteet konkretisoituvat vuosittaisiksi toimenpiteiksi. Mittarien ja riskien arviointi edistää puolestaan toiminnan seurannan ja vaikutusten todentamista.

Toimintaympäristössä yhdistyvät epävarmuus ja uudet mahdollisuudet

Seurakuntien suunnitelmissa yleisimmät tunnistetut ilmiöt liittyvät väestön, jäsenten ja aluerakenteen muutoksiin, joita on kirjattu 12 seurakunnan toimintasuunnitelmiin. Kaupunginosien rakentuminen, muuttoliike, ikääntyminen, lapsiperheiden määrä ja jäsenkehitys vaikuttavat siihen, missä kirkkoa erityisesti tarvitaan ja millaisia yhteisöjä alueille muodostuu. Kehitys ei ole kaikkialla samanlaista: osassa kaupunkia väestö ja jäsenmäärä kasvavat, kun taas toisilla alueilla jäsenmäärän lasku haastaa seurakunnan taloutta ja yhteyttä alueen asukkaisiin.

Taloudellinen epävarmuus, köyhyys ja resurssipaineet näkyvät yhdeksän seurakunnan suunnitelmissa. Elinkustannusten nousu, työttömyys ja sosiaaliturvan leikkaukset lisäävät diakonisen ja ruoka-avun, yhteisöllisen toiminnan sekä matalan kynnyksen kohtaamispaikkojen tarvetta. Samanaikaisesti seurakuntien omat henkilöstö- ja toimintaresurssit niukkenevat, mikä edellyttää toiminnan priorisointia, vapaaehtoisuuden vahvistamista ja uudenlaisten kumppanuuksien rakentamista. Yhteisessä seurakuntatyössä sama kehitys näkyy muun muassa ruoka-avun, asunnottomuustyön, opiskelijoiden toimeentulon, perheneuvonnan ja työllisyyttä tukevien palvelujen kasvavana tarpeena.

Turvallisuusympäristö, maailmantilanne ja polarisaatio tunnistetaan keskeisiksi ilmiöiksi niin ikään yhdeksässä seurakunnassa. Seurakuntien vastauksissa korostuvat toivon ylläpitäminen, turvallisten kohtaamispaikkojen tarjoaminen, ekumenia ja uskontodialogi, kriisinkestävyyden tukeminen ja valmiussuunnittelu. Yhteisissä palveluissa turvallisuuteen liittyvät lisäksi palvelujen jatkuvuus, henkilöstön kuormitus, tietoturva, järjestelmäriskit ja kriisiviestintä.

Epävarmuuden rinnalla suunnitelmissa näkyy merkittävä myönteinen mahdollisuus helsinkiläisten suhteessa kirkkoon ja uskontoon: yhdeksän seurakuntaa nostaa esiin hengellisyyttä, kristinuskoa tai kirkkoa kohtaan tunnetun kiinnostuksen vahvistumisen. Ilmiö liitetään erityisesti nuoriin ja nuoriin aikuisiin sekä ihmisten haluun päästä osaksi itselleen merkityksellisiä yhteisöjä ja hengellisen elämän muotoja. Yhteisenä haasteena on muuttaa tämä kiinnostus pysyväksi seurakuntayhteydeksi sekä kokemukseksi siitä, että kirkkoon kuuluminen on merkityksellistä. Kasvaessaan sitoutuminen voi näkyä paitsi aktiivisempana osallistumisena, myös vapaaehtoisena vastuunkantona toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Tilat, henkilöstö ja työnjako vaikuttavat toimintakykyyn

Tilat, remontit, väistötilat ja saavutettavuus nousevat keskeisiksi kysymyksiksi noin puolella seurakunnista. Tilamuutokset vaikuttavat osaltaan siihen, löytävätkö ihmiset toimintaan, säilyvätkö alueen vapaaehtoisten toimintamahdollisuudet ja toteutuuko kirkon paikallinen läsnäolo yhdenvertaisesti. Seurakunnat varautuvat muutoksiin vahvistamalla viestintää ja henkilökohtaista kutsumista sekä kehittämällä jalkautuvaa toimintaa, kuljetuksia, mahdollista tilojen yhteiskäyttöä ja digitaalisia osallistumismahdollisuuksia.

Tilakysymykset muodostavat selvän liittymäpinnan seurakuntien ja yhteisten palveluiden välille. Kiinteistöratkaisuja ohjaavien kiinteistö- ja tilankäyttöstrategioiden tavoitteena on kasvattaa tilatehokkuutta, tiivistää toimintaa kirkkorakennuksiin ja vähentää omassa käytössä olevien tilojen määrää. Seurakuntien näkökulmasta ratkaisujen vaikutukset heijastuvat alueelliseen tavoittavuuteen, diakoniseen läsnäoloon ja yhteisöjen jatkuvuuteen. Yhteisten palveluiden suunnitteilla olevat toimitilamuutokset vaikuttavat laajasti työn tekemisen kulttuuriin, kuten johtamiseen,

henkilöstökokemukseen ja yhteistyöhön. Tilasuunnittelussa onkin tarpeen jatkuvasti tarkastella kustannusten ja käyttöasteiden rinnalla vaikutuksia yksikköihin ja seurakuntien perustehtävään.

Johtamis-, henkilöstö- ja luottamushenkilömuutokset on kirjattu kymmenessä toimintasuunnitelmaan. Vuonna 2027 alkaa uusi luottamushenkilökausi, minkä lisäksi useissa seurakunnissa ja osastoilla tapahtuu johdon vaihdoksia, eläköitymisiä ja tehtävien uudelleenjärjestelyjä. Jotkin osastot nostavat erityisiksi tavoitteikseen henkilöstösuunnitteluun ja kehittämiseen liittyviä toimia, kuten perehdytystä, roolien selkeyttämistä, osaamisen varmistamista, tietojohtamista ja muutosjohtamisen tukea. Näillä toimilla on suora yhteys koko seurakuntayhtymän kykyyn toteuttaa omia tavoitteitaan muuttuvissa olosuhteissa.

Verkostot, vapaaehtoisuus ja toivon teot läpäisevät suunnitelmat

Kirkko Helsingissä -strategian valinnoista *hyvän tekemisen verkostot ja vapaaehtoisuus* (valinta 3) sekä *auttamistyö ja toivon teot* (valinta 4) näkyvät kaikkien 19 seurakunnan toimintasuunnitelmissa. Vapaaehtoisuus näyttäytyy suunnitelmissa vahvistuvana osallisuutena, toimijuutena ja vastuunkantona. Seurakuntalaisia kutsutaan suunnittelemaan ja toteuttamaan toimintaa, palvelemaan jumalanpalveluksissa, osallistumaan diakoniseen työhön ja kohtaamisiin sekä antamaan panostaan toiminnan arviointiin. Samalla vapaaehtoisten väheneminen tai ikääntyminen tunnistetaan useissa suunnitelmissa toiminnan jatkuvuutta uhkaavaksi riskiksi.

Yhteiset palvelut täydentävät paikallista vapaaehtoisuutta rakentamalla kaupunginlaajuisia verkostoja, kehittämällä vapaaehtoistoiminnan yhteisiä välineitä, tukemalla kumppanuuksien kehittämistä ja vahvistamalla ulkoisen rahoituksen edellytyksiä. Yhteiset palvelut tukevat vapaaehtoisuuden muodostumista muun muassa ruoka-apuverkostoissa, yhteisessä diakoniatyössä ja osana ydinpalveluita. Osana yhteistä strategiatyötä kootaan seurakuntien ja yhteisten palveluiden kumppanuuksien kokonaiskuvaa ja pohditaan vaikuttamistyön kehittämistä.

Toivon teot konkretisoituvat seurakunnissa taloudellisena apuna, ruoka-apuna, keskustelutukena, yhteisöruokailuina, matalan kynnyksen kohtaamisina, rauhan ja sovinnon rakentamisena sekä tulevaisuususkon vahvistamisena. Yhteisissä palveluissa kokonaisuutta täydentävät muun muassa perheneuvonta, sairaalasielunhoito, oppilaitostyö, Stadin Safka, Varustamot sekä työllisyyttä ja osallisuutta edistävät toimintamallit. Seurakuntien paikallinen läsnäolo ja yhteisten palveluiden erityisosaaminen muodostavat parhaimmillaan toisiaan täydentävän, helsinkiläisten tarpeisiin vastaavan palveluverkoston.

Monikielisyys näkyy paitsi seurakunnallisessa toiminnassa, myös tukipalveluissa

Monikielisyys (Kirkko Helsingissä -strategian valinta 1) näkyy vähintään välillisesti 15 seurakunnan suunnitelmassa, joista tarkempia kirjauksia sen toimeenpanoon on näkyvissä viidellä seurakunnalla. Konkreettisia monikielisyyttä edistäviä toimintamuotoja ovat monikieliset jumalanpalvelukset, tulkkaus, monikielinen viestintä, kotoutujien tukeminen, henkilöstön koulutus ja eri kielitaustoista tulevien kutsuminen yhteisöjen jäseniksi ja vastuunkantajiksi. Monikielisyys on kuitenkin strategiavalinnoista epätasaisimmin konkretisoitu.

Seurakuntien monikielistä toimintaa täydentää yhteisen seurakuntatyön alaisuudessa toimiva vieraskielinen työ, jonka viiden eri kielen yhteisöt toimivat eri puolilla kaupunkia. Sen tavoitteisiin sisältyvät monikieliset hengelliset yhteisöt, palvelupolut, selkokielisyys, kansainvälisten opiskelijoiden tuki ja kielitietoinen ohjaus. Seurakunnallisen toiminnan rinnalla esimerkiksi hautaustoimi kehittää palvelujensa monikielisyyttä, hallinto-osasto huolehtii kaksikielisten palveluiden toteutumisesta ja

henkilöstöosasto vahvistaa monimuotoisuutta ja yhdenvertaisuutta henkilöstökäytännöissä. Kirjattujen tavoitteiden kannalta tärkeäksi yhteisen pohdinnan aiheeksi nousee, mitä toteutetaan yhteisesti, millaisia monikielisyyttä edistäviä toimia seurakunnilta ja eri osastoilta odotetaan sekä millä mittareilla monikielisen yhteisön kehittymistä voidaan paremmin todentaa.

Nuoret ja nuoret aikuiset muodostavat yhteisen kasvun mahdollisuuden

Nuoret ja nuoret aikuiset (valinta 2) näkyvät ikäryhmänä vähintään välillisesti 17 seurakunnan suunnitelmassa. Yhdeksässä seurakunnassa valinta on edennyt vahvaksi toimintasuunnitelman kohderyhmäksi. Tavoitteet liittyvät hengellisiin yhteisöihin, jumalanpalveluselämään, rippikoulun jälkeiseen yhteyteen, oppilaitoksiin, viestintään, hyvinvointiin ja vastuunkantoon.

Yhteisten palveluiden tehtävänä on täydentää seurakuntien paikallista toimintaa kaupunginlaajuisilla palveluilla ja rakenteilla. Oppilaitostyö tukee opiskelijoiden hyvinvointia ja rakentaa yhteyttä seurakuntiin. Kohderyhmävalinta näkyy myös viestinnän ja mediatuotannon painotuksissa sisällöntuotannon painotuksena. Seurakuntayhtymä voi vahvistaa myös nuorten pääsyä työmarkkinoille, ja ikäryhmän parissa toimivat kokoavat kokonaiskuvaa Helsingissä tehtävästä nuorten aikuisten työstä. Kun lähes kaikki seurakunnat ja useat yhteisten palveluiden yksiköt suuntaavat toimintaansa samalle kohderyhmälle, on entistä tärkeämpää muodostaa yhteistä tilannekuvaa toiminnan kattavuudesta, alueellisista eroista ja kehittämisen painotuksista sekä tunnistaa yhteistyömahdollisuuksia niin sisäisesti kuin ulkoisten kumppanien kanssa.

Mittaamisessa kuljetaan kohti siirtymää toiminnasta vaikutuksiin

Uuden toimintasuunnitelmalomakkeen mukaan kirjatut mittarit kohdistuvat yleisimmin osallistujien ja vapaaehtoisten määriin, toimintojen toteutumiseen sekä viestinnän tavoittavuuteen. Toiminnan koettua onnistumista viestittävät laadullinen ja määrällinen palaute. Yhteisissä palveluissa seurataan esimerkiksi käsittelyaikoja, palvelutasoa, henkilöstökokemusta, projektien etenemistä, talouden toteumaa ja palvelujen saavutettavuutta. Mittarit kuvaavat siten hyvin toiminnan laajuutta ja ihmisten tavoittamista.

Toistaiseksi harvinaisempia ovat mittarit, jotka osoittavat kirkon toiminnan vaikutusta osana esimerkiksi kuulumisen, osallisuuden, hengellisen yhteyden, toimintakyvyn tai yhteistyön muutosta. Vaikuttavuuden todentamisen kannalta onkin tärkeä kehittää tulevina vuosina seurantaa ja arviointia siten, että toiminnan määrän rinnalla voidaan arvioida, millaista muutosta helsinkiläisten elämässä, yhteisöissä tai kirkon toimintaedellytyksissä syntyy.

Kohti yhteistä strategiaa vuodesta 2028

Vuoden 2027 toimintasuunnitelmat osoittavat, että Kirkko Helsingissä -strategia on laajasti läsnä seurakuntien ja yhteisten palveluiden työssä. Verkostot ja vapaaehtoisuus sekä toivon teot näyttäytyvät koko organisaation yhteisinä tavoitteina samalla kun nuoret ja nuoret aikuiset muodostavat lähes koko kaupungin laajuisen painopisteen. Monikielisyyden toimeenpano jakautuu muita valintoja epätasaisemmin, mutta sisältää myös paljon mahdollisuuksia.

Käsillä olevat toimintasuunnitelmat ovat viimeiset, jotka on laadittu voimassa olevan Kirkko Helsingissä -strategian aikana. Vuoden 2027 keväällä käynnistyvässä strategian päivitystyössä on keskeistä yhdistää seurakuntien paikallista tuntemusta ja yhteisten palveluiden erityisosaamista yhteiseksi tilannekuvaksi. Samalla on syytä huolehtia toiminnan ja talouden suunnittelun näkökulmasta siitä, että strategiset valinnat näkyvät tavoitteiden lisäksi riittävästi myös resurssien kohdentamisessa, työnjaossa ja yhteisissä mittareissa.

2. Huomiot talousarvioesityksestä

Seurakunnat arvioivat säästöjen ja testamenttivarojen käyttöä osana toiminta- ja taloussuunnitelmiaan. Näiden varojen käytöstä kerrotaan tarkemmin Helsingin seurakuntayhtymän talouden näkymät -osiossa.

Yleinen taloudellinen tilanne ja kehitysnäkymät

Eurooppa

Kansainväliseen toimintaympäristöön epävakaus pääasiassa eri puolilla käytävien sotien vuoksi on jatkunut ja näyttää jatkuvan edelleenkin. Tilanne Euroopassa on kaikesta huolimatta kohtuullisen vakaa, vaikka talouden vahvempaa kasvua ei ole näköpiirissä. Euroopan komissio ennusti keväällä 2026 EU:n talouskasvun olevan vuonna 2027 noin 1,4 %. Inflaation odotetaan laskevan vähän yli kolmesta prosentista noin kahteen ja puoleen prosenttiin. Perinteinen teollisuus kärsii heikosta kilpailukyvystä. Sen sijaan puhtaaseen teknologiaan ja tekoälyyn liittyvät investoinnit ja kysyntä ovat kasvussa. Työttömyys pysyy lähellä nykytasoa. Uusia työpaikkoja syntyy, mutta maltillisesti. Palkat nousevat hieman inflaatiota nopeammin.[1]

Suomi

Talouden tila Suomessa on edelleen melko vaisu, vaikka hieman kasvaakin. Vuotta 2027 koskevat talousennusteet ovat laskeneet vuoden 2026 ennusteista. Talouden kasvuksi ennustetaan noin kaksi prosenttia, kun vuodeksi 2026 ennuste on hieman yli kaksi prosenttia. Työttömyyden odotetaan hieman alenevan, toisaalta esimerkiksi viennin ei odoteta kasvavan. Inflaation ennustetaan pysyvät alle kahdessa prosentissa.

Kotitalouksien taloudellisen tilanteen odotetaan hieman helpottuvan. Reaaliansioiden odotetaan kasvavan, jonka seurauksena ostovoima paranee ja kulutus kasvaa. Tämä kehitys parantaa työllisyysnäkymiä ja sitä myöten verotettavia ansioita. Tämä on kehitys, joka parhaiten tukee kirkollisverovaroin eläviä seurakuntatalouksia.

Koko kirkon taloudellinen tilanne

Huolimatta niin Euroopan kuin Suomenkin talouden erittäin hitaasta kasvusta Suomen kirkon seurakuntatalouksien yhteenlaskettu talous on vahvistunut tai pysynyt vahvana jo useana vuotena peräkkäin. Vuoden 2025 ylijäämä hieman pieneni kahteen edellisvuoteen verrattuna, mutta oli edelleen korkea.

Seurakuntatalouksien yhteenlasketut verotulot kasvoivat jälleen vuonna 2025, rahavarat lisääntyivät ja rahavarojen riittävyys pysyi erittäin hyvällä tasolla. Lainakanta pieneni vuonna 2024 pitkään jatkuneen kasvun jälkeen, mutta vuonna 2025 pitkäaikaisten lainojen määrä kasvoi noin 10 prosenttia saavuttaen tähän saakka korkeimman määrän. Omavaraisuusaste pysyi kuitenkin yli 90 prosentissa.

Tilitettyjen kirkollisverojen tuoton kasvu on ollut viime vuosina odotettua parempaa. Myös vuonna 2026 alkuvuoden verotilitykset ovat olleet suurimmat viiteen vuoteen. On kuitenkin huomioitava, että kasvu ei riitä kattamaan kasvavia henkilöstö- ja muita kuluja. Verotulojen kasvu ei ole ollut tasaista seurakuntatalouksien kesken. Vuonna 2025 verotulo kasvoi 51 prosentilla seurakuntatalouksista ja laski 49 prosentilla.

[1] Euroopan komission talousennuste 21.3.2026 Spring 2026 Economic Forecast: Slowdown in growth as energy shock drives up inflation - Economy and Finance

Seurakuntataloudet saavat valtiolta rahoitusta eräisiin seurakunnille eri laeilla säädettyihin yhteiskunnallisiin tehtäviin. Näitä ovat hautaustoimi, väestökirjanpito sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito.

Rahoitusta leikattiin lain muutoksella vuoden 2025 alussa pysyvästi noin 20 milj. eurolla. Samalla kirkolliskokous muutti seurakuntatalouksien välisiä jakosuhteita. Näiden perusteella Helsingin srk-yhtymän osuus valtionrahoituksesta väheni 3,8 milj. eurolla. Jaossa noudatettiin kahden vuoden siirtymäaikaa ja lopullinen jakosuhde tulee voimaan vuonna 2027, jolloin valtionrahoituksen osuus pienenee vielä noin 1,5 milj. eurolla. Kesällä 2025 hallitus teki esityksen lisäleikkauksesta vuosiksi 2026 ja 2027. Rahoituksen määrää on esitetty vähennettäväksi kumpanakin vuonna 9,8 milj. eurolla. Leikkaus toteutui vuonna 2026 ja vuoden 2027 budjettiesityksessä on sama leikkaus. Helsingin seurakunnan osuus rahoituksesta ei talousarvion valmistelun aikana ole vielä tiedossa. Lopullinen määrä selviää, kun kirkolliskokous ja eduskunta ovat tehneet asiasta päätöksensä.

Seurakuntataloudet maksavat lakiin perustuvia osuuksia Kirkon keskusrahastolle (6,5 % verotuloista) ja Kirkon eläkerahastolle (5,0 % verotuloista) sekä Verohallinnolle veronkantokustannuksena (3,2 % Verohallinnon kuluista). Maksuilla ylläpidetään Kirkkohallituksen ja tuomiokapitulien toimintaa ja rahoitetaan eläkkeitä sekä huolehditaan kirkollisveron kannosta ja tilittämisestä. Eläkemaksua maksetaan lisäksi palkkaperusteisesti (21 %). Kaikista kirkon omien maksujen suuruudesta päättää kirkolliskokous marraskuussa ja veronkantokustannuksista eduskunta.

Helsingin seurakuntayhtymän talouden näkymät

Helsingin seurakuntien jäsenmäärä on viimeisen kymmenen vuoden aikana vähentynyt keskimäärin 1,3 prosenttia vuodessa ja viimeisen viiden vuoden aikana keskimäärin 1,6 prosenttia vuodessa. Vuosi 2025 oli poikkeus, jolloin jäsenmäärä väheni vain 1886 henkilöllä. Aivan viime vuosien suotuisamman jäsenmäärän kehityksen taustalla on ennen kaikkea Helsinkiä hyödyttävä Suomen sisäinen muuttoliike. Vuoden 2026 jäsenkehitys näyttää lähes yhtä hyvältä kuin vuonna 2025.

Tilitetyt verotulot ovat kasvaneet vuodesta 2019 lähtien vuoteen 2023 saakka. Ennätysvuoden 2023 jälkeen verotilitykset alenivat 3,7 % vuonna 2024. Määrä pysyi kuitenkin esimerkiksi vuotta 2022 korkeammalla tasolla. Hyvän verotilityskehityksen taustalla on helsinkiläisten seurakuntien jäsenten edelleen jatkunut palkka- ja eläkeansioiden kasvu.

Vuoden 2026 verotuottoarvio – 93,5 milj. euroa – ylittyisi jonkin verran. Vuoden 2027 verotuotoksi on kevään 2026 taloussuunnitelman päivityksen perusteella päädytty summaan 95,3 milj. euroa. Mahdollisuudet verotuoton kasvulle on edelleen olemassa, mutta positiiviset odotukset vähenevät koko ajan. Taloussuunnitelmassa seuraavina vuosina verotuottokehitys pysyisi vuoden 2027 määrässä.

Suunnittelukaudella 2027–2029 seurakuntayhtymän taloudellinen tilanne tiukkenee odotettavissa olevan niukan verotuottokehityksen vuoksi. Nykyrakenteella henkilöstö- ja muut kustannuksen kasvavat enemmän kuin verotuotto.

Talousarvioesityksen perusteella vuosikatetta kertyy 7,2 milj. euroa. Suunnitelmanmukaiset poistot ovat 7,7 milj. euroa ja tilikauden tulos -0,4 milj. euroa. Tilinpäätössiirtoja on 0,45 milj. euroa, jolloin tilikauden ylijäämä 0,02 milj. euroa.

Helsingin seurakuntayhtymän krematoriot tulevat muutaman seuraavan vuoden aikana varustaa savunkaasupuhdistuslaitteistoin tai vaihtoehtoisesti rakentaa uusi ympäristöystävällinen krematorio sisältäen vastaavat puhdistuslaitteistot. Nämä Helsingin ja Vantaan ympäristöviranomaisten esittämät vaatimukset aikarajoineen johtanevat tarkastelujaksolla talousarviomuutokseen investointien osalta.

Kirkon nykyinen virka- ja työehtosopimus (KirVESTES) on voimassa 1.3.2025–29.2.2028. Näin ollen talousarviovuoden henkilöstökulut on voitu laskea kohtuullisen tarkasti.

Vuodelle 2026 siirtyviä jäämiä (säästöjä) oli seuraavasti:

Jäämät (säästöt) 31.12.2025 ovat yhteensä 10 675 101 euroa, josta seurakuntien osuus 6 880 020 euroa ja yhteisten seurakunnallisten tehtävien osuus 3 795 081 euroa.

Vuoden 2027 talousarviossa seurakuntien säästöt kasvat 0,4 milj. eurolla. Yhteinen seurakuntatyö käyttää aikaisempia säästöjä 0,2 milj. euroa (muita yhteisten palveluiden yksiköitä käyttötalouden jäämien (säästöjen) siirtomahdollisuus ei koske). Yhteiset-ryhmän vuoden 2027 kehyksestä jää käyttämättä 0,4 milj. euroa (työterveys 0,2 milj. euroa ja väestökirjanpito 0,2 milj. euroa). 12 seurakuntaa on budjetoinut vuodelle 2027 testamenttivarojen tuloutusta yhteensä n. 0,6 milj. euroa.

Viimeaikaisia muutoksia taloudessa

Kirkollisverotilitysten hyvä tuotto taittui vuonna 2024, jolloin pidemmän aikavälin ennustetta jouduttiin alentamaan.

Varainhoitajan vaihtuminen vuonna 2026 aiheuttaa tuloslaskelmaan suuren myyntivoittokirjauksen, kun aikaisemman varainhoitajan hoidossa olevat sijoitukset myydään. Koko myyntitulo kaikkine voittoineen sijoitetaan uudelleen uusien varainhoitajien toimesta.

Poistosuunnitelman mahdollinen muutos, yhteisen kirkkovaltuuston niin päättäessä, aiheuttaa poistoaikojen lyhentymisen myötä suuren kertapoiston vuodelle 2026. Poistoaikojen lyhentymisestä huolimatta tulevaisuudessa poistosumma alkaa pienentyä ja keventää talouden tasapainossa pitämistä.

Jäsenmääräarvio

Helsingin seurakuntien jäsenmäärä vuosien 2022–2026 alussa ja ennuste vuosille 2027–2029 on [2)]

vuosi	1.1.2022	1.1.2023	1.1.2024	1.1.2025	1.1.2026	1.1.2027	1.1.2028	1.1.2029
jäsenmäärä	322 254	315 446	310 515	307 247	305 361	302 361	298 861	295 361

Helsingin kaupungin väkiluku vuosien 2022–2026 alussa ja ennuste vuosille 2027–2029 on [2)]

vuosi	1.1.2022	1.1.2023	1.1.2024	1.1.2025	1.1.2026	1.1.2027	1.1.2028	1.1.2029
väkiluku	658 457	664 028	674 500	684 018	694 392	702 767	711 931	720 968

3. Ehdotuksen keskeisimmät kohdat

A) Käyttötalousosa

---

[2] Vuoden ensimmäisen päivän 2022–2026 jäsenmäärät ovat kirkon virallisia tilastolukuja (www.kirkontilastot.fi). Ennusteissa 1.1.2027–2029 jäsenmäärän arvioidaan laskevan vuoden aikana 3000, 3500 ja 3500 henkilöllä, mikä prosentuaalisena muutoksena on -1,0 %, -1,2 % ja -1,2 % vuodessa.

[2] Vuosien 2022–2026 väkiluvut ovat Tilastokeskuksen julkaisemia virallisia (edeltävän vuoden 31.12.) väkilukuja. Ennusteiden 1.1.2027–2029 lähde on Helsingin kaupunki, kaupunkitietopalvelut: taulukko *Helsingin väestörakenne 1991- ja väestöennuste 2019- osa-alueen, iän ja äidinkielen mukaan*. Ennustevaihtoehtona on käytetty vuonna 2026 laadittua ennustetta *2026 Perusvaihtoehto*. Tiedot ovat saatavilla Helsingin seudun avoimista tilastotietokannoista (www.aluesarjat.fi), katsottu 27.8.2026.

Talousarvion käyttötalousosassa asetetaan toiminnalliset tavoitteet ja myönnetään määrärahat niiden toteuttamiseksi yhteiselle hallinnolle, seurakunnille (seurakunnallinen toiminta), yhteisen seurakuntatyön osastoille, viestinnälle, mediatoimitukselle ja avustuksille (yhteiset seurakunnalliset tehtävät), hautaustoimelle sekä kiinteistötoimelle.

Yhteinen kirkkoneuvosto antoi huhtikuussa 2026 käyttötalouden määrärahakehykseksi vuodelle 2027 yhteensä 92,9 milj. euroa. Summa sisältää seurakuntien kehysmäärärahan 48,1milj. euroa, yhteisten palveluiden kehysmäärärahan 33,1 milj. euroa. Yhteiset-ryhmän kehysmäärärahan 11,7 milj. euroa.

Yhteiset-ryhmän määrärahaan kuuluvat valtionrahoituksella rahoitettavien lakisääteisten tehtävien määrärahat yhteensä 7,2 milj. euroa, erilaisia henkilöstöetuuksia 2,9 milj. euroa, sekä 1,600 milj. euroa tarveharkintaista määrärahaa.

Kokonaismäärärahan jakautuminen vuonna 2027

Seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahajako perustuu yhteisen kirkkovaltuuston 11.9.2025 § 63 kokonaismäärärahajaosta tekemään päätökseen:

a. Kokonaismäärärahan päältä vähennetään pois Yhteiset-ryhmän kulut. Yhteiset-ryhmään kuuluvat valtion rahoituksella rahoitettavat lakisääteiset kulut, henkilöstöetuudet, kertaluonteiset määrärahat ja muut yhteiset määrärahat.
b. Kokonaismäärärahan (toimintakulut) jäljelle jäävä osuus jaetaan seurakuntien ja yhteisten palveluiden kesken seuraavasti:
    i. Seurakunnat 59,71 %
    ii. Yhteiset palvelut 40,29 %.

Toimintakatteesta laskettuna seurakuntien osuus on 63,03 % ja yhteisten palvelujen 36,97 %.

Samassa päätöksessä YKV päätti todeta, että

a) seurakunnille osoitettu määräraha (toimintakate) on 51 216 408 euroa, josta vähennetään sisäisten vuokrien laskentaan liittyvä seurakuntien käytössä olevien tilojen peruskorjausinvestointien poistot (3 086 729 euroa). Tämän jälkeen seurakuntien kehysmääräraha (toimintakate) vuodelle 2027 on 48 129 679 euroa.

b) yhteisille palveluille osoitettu määräraha (toimintakate) on 30 040 784 euroa, johon lisätään sisäisten vuokrien laskentaan liittyvä seurakuntien käytössä olevien tilojen peruskorjausinvestointien poistot (3 086 729 euroa). Tämän jälkeen yhteisten palveluiden kehysmääräraha on 33 127 512.

milj. euroa	kehys-määrärahat	osuus
Seurakunnat, yht.	**48,130**	63,03 %
Yhteiset palvelut, yht.	**33,128**	36,97 %
- *yhteinen seurakuntatyö*	*11,305*	
- *Mediatoimitus*	*2,655*	
- *Muu yht.srk-toiminta: avustukset ja varaukset*	*4,397*	
- *yhteinen hallinto*	*8,864*	
- *kiinteistötoimi*	*3,967*	

Seurakunnat ja yhteiset palvelut yhteensä	*81,257*	*100,00 %*
Yhteiset-ryhmä	**11,677**	
*valtionrahoituksella rahoitettavat lakisääteiset tehtävät**	*7,213*	
- hautaustoimi	*4,451*	
- väestökirjanpito	*0,885*	
- kulttuuriperinnön ylläpito (laskennallinen indeksi)	*1,877*	
henkilöstöetuudet	*2,864*	
tarveharkintainen määräraha	*1,600*	
YHTEENSÄ	**92,934**	

** Valtionrahoituksen riittävyyttä arvioitaessa otetaan näiden käyttötalouskulujen lisäksi huomioon myös poistot ja kustannusten kohdentamisessa lasketut kustannukset, jotka saadaan selville tilinpäätöksessä.*

Seurakunnallisen toiminnan määrärahan jakautuminen

Seurakunnallisen toiminnan määräraha on jaettu seurakunnille yhteisen kirkkovaltuuston 6.3.2025 vahvistamien jakoperiaatteiden mukaan seuraavasti:

- Perusosa 75 %, josta
  - 80 % seurakuntien jäsenten suhteessa
  - 20 % alueella asuvien suhteessa.
- Toiminnan perusteella laskettava jako-osuus yht. 20 %
  - Seurakunnan rippikoulun käyneet Helsingin seurakuntien jäsenet 6 %
  - Seurakuntaan kastetut 3 %
  - Seurakunnan diakoninen tarve yht. 6 %
    - Alueen sosioekonominen asema 4 %
    - 80-vuotta täyttäneet alueella asuvat 2 %
  - Kirkko Helsingissä -strategian kohderyhmät yht. 5 %
    - Alueella asuvat muita kuin kotimaisia kieliä puhuvat 2,5 %
    - 15–29-vuotiaat seurakunnan jäsenet 2,5 %.
- Lisät yht. 5 %
  - Tuomiokirkkoseurakunnan erityislisä 2,5 %
  - Ruotsinkielisten seurakuntien erityislisä 2 %
  - Vieraskielisen työn lisä 0,5 %.

Sisäiset vuokrat

Yhteinen kirkkovaltuusto päätti 6.3.2025 § 21 vuodesta 2026 eteenpäin käytössä olevista sisäisten vuokrien määrittelyperusteista ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteista.

Seurakuntien käytössä olevien tilojen sisäinen vuokra määräytyy seuraavasti:

- Käyttö- ja ylläpitokulut sekä investointien yhteydessä käyttötalouteen kirjattavat kulut sisältyvät tilan käyttäjän sisäiseen vuokraan todellisten kustannusten mukaisina.
- Peruskorjausinvestointien poistot eivät sisälly tilan käyttäjän sisäiseen vuokraan (kiinteistön peruskunnossapito). Seurakuntien käytössä olevien tilojen peruskorjausinvestointien poistot vähennetään seurakunnille osoitetun määrärahan päältä pois.
- Perusparannusinvestoinnin poistot sisältyvät tilan käyttäjän sisäiseen vuokraan (tilan käyttäjän toivoma tason nostaminen).

Peruskorjausinvestoinnilla tarkoitetaan kiinteistöjen peruskunnossapitoa, joka pitää kiinteistön toimintakuntoisena. Perusparannusinvestoinnilla tarkoitetaan tilan käyttäjän toivomia muutoksia ja tason/laadun parantamista.

Yhteisissä palveluissa sisäinen vuokra muodostuu osaston/yksikön käytössä olevan kiinteistön tai toimitilan toissavuoden toteutuneista kuluista (käyttötalouskulut ja poistot). Kiinteistöä tai toimitilaa kohdellaan yhtenä kokonaisuutena. Mikäli kiinteistössä tai toimitilassa on useita käyttäjiä, sisäinen vuokra jaetaan kunkin käyttäjän käytössä olevien neliöiden suhteessa.

Sekä seurakunnissa että yhteisissä palveluissa sisäisten vuokrien veloituksen perusteena käytettävä neliömäärä määräytyy kunkin toimijan edellisvuoden helmikuun loppuun mennessä antaman tilankäyttötarveilmoituksen perusteella.

Investointien yhteydessä aiheutuvat, ei-aktivoitavat, kertaluonteiset kulut on kohdistettu sisäisiin vuokriin 1.1.2023 alkaen erillisten, yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymien jaksotusperiaatteiden mukaisesti. Käytäntöä ei enää jatketa 1.1.2024 alkaen, mutta kaikkien viimeistään 31.12.2023 käyttötalouteen kirjattujen kustannusten jaksotus jatkuu jaksotusajan päättymiseen saakka.

Ulkopuolelta vuokrattavien tilojen osalta sisäinen vuokra on määräytynyt 1.1.2023 alkaen todellisten vuokrakulujen suuruisena, lisättynä kohteeseen kohdistuvilla ylläpitokuluilla. Ulkopuolelta vuokrattavien tilojen osalta tiloja käyttävä seurakunta tai yhteisten palveluiden yksikkö sitoutuu maksamaan sisäisen vuokran koko vuokrasopimuksen voimassaolon ajan.

B) Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa on arviot verotuloista, valtionrahoituksesta, kirkon rahastomaksuista, verotuskustannuksista, rahoituseristä, käyttöomaisuuden poistoista sekä varausten ja rahastojen muutoksista. Tuloslaskelmaosa osoittaa, kuinka vuotuiset tuotot riittävät kattamaan vuotuiset toimintakulut ja rahoituskulut sekä tilikaudelle kohdistuvat poistot.

Kirkollisveron määrään vaikuttavat talouden yleisen kehityksen lisäksi veroperustemuutokset, työllisyystilanne, kirkollisveroprosentin suuruus, seurakunnan jäsenten ansiotulojen ja eläketulojen kehitys sekä niitä saavien lukumäärä.

Yhteinen kirkkovaltuusto päätti 17.6.2026 vuoden 2027 kirkollisveroprosentiksi 1,0. Kirkollisveron tuloarvio on 95,3 milj. euroa.

Vuoden 2025 verotuoton toteutuma oli 93,5 milj. euroa (+2,8 %) ja vuoden 2026 talousarvioluku on sama summa. Vuodeksi 2026 ja 2027 ennustetaan verotuottoon lievää kasvua ja sen perusteella vuoden 2027 kirkollisveron tuloarvio on 95,3 milj. euroa (+2,0 %). Tämän jälkeen kasvun odotetaan pysähtyvän ja taloussuunnitelmassa verotuloarvio pidetään samassa 95,3 milj. euron summassa kaikkina suunnitelman vuosina. Verotuoton odotetaan hienoistesti kasvavan vielä jonkin aikaa. Epävarmuus on kuitenkin suurta ja siksi suunnitelmassa kasvua ei ole huomioitu. Tilanne arvioidaan joka vuosi uudelleen.

Valtionrahoitukseen on tehty lisäleikkausesitys myös vuodelle 2027. Rahoituksen määrää on esitetty vähennettäväksi 9,8 milj. eurolla. Helsingin seurakunnan osuus ei talousarvion valmistelun aikana ole vielä tiedossa. Lopullinen määrä selviää, kun kirkolliskokous ja eduskunta ovat tehneet asiaan liittyvät omat päätöksensä. Talousarvioon on kuitenkin pystytty laskemaan tarpeeksi tarkka arvio.

Verotuskulut ovat 1,6 milj. euroa ja perustuvat seurakuntatalouksien verotulojen ja jäsenmäärien suhteellisiin osuuksiin. Kulujen odotetaan kasvavan kaksi prosenttia vuoden 2026 määrästä.

Kirkon keskusrahasto- ja eläkerahastomaksut, perustuvat molemmat viimeksi valmistuneen verotuksen mukaiseen kirkollisverotuottoon. Maksut ovat yhteensä 10,7 milj. euroa ja kasvu 2,8 % vuodesta 2026.

Keskusrahastomaksulla rahoitetaan kirkkohallituksen ja tuomiokapitulien toiminta sekä joitakin seurakunta-avustuksia. Eläkerahastomaksulla rahoitetaan kirkon eläkkeitä. Eläkerahaston pääasiallinen tuotto kertyy palkkaperusteisesta eläkemaksusta, jonka kulu on osa käyttötalousosassa olevia henkilösivukuluja.

Vuoden 2027 talousarvio on tasapainossa. Vuosikate (tulojen ja menojen erotus) on 7,2 milj. euroa. Poistojen määrä on 7,7 milj. euroa. Tilinpäätössiirrot ovat 0,5 milj. euroa. Tilikauden tulos on -0,4 milj. euroa ja tilikauden jäämä 0,02 milj. euroa.

Kiinteistökehittäminen

Kiinteistöjen ja osakehuoneistojen kaavamuutokset/kehittämiset ovat työläitä, kestävät vuosia ja sisältävät merkittäviä riskejä niin toteuttamisen kuin lupien osalta. Tämän takia niiden myyntiin liittyy suurta epävarmuutta niin hintatason kuin myyntien aikataulunkin osalta. Kehittämiseen ja myyntiin kuluva aika on pitkä, tänä aikana syntyvät ylläpitokustannukset vaikuttavat merkittävästi kiinteistötoimien käyttötalouteen. Kiinteistökaupan hidas elpyminen on alkanut muuttaa kiinteistömarkkinan odotuksia positiivisemmiksi.

Sijoitustoiminta

Seurakuntayhtymän sijoitusten allokointi toteutetaan yhteisen kirkkoneuvoston hyväksymän sijoitussuunnitelman mukaan. Sijoitustoiminnassa käytetään eettisesti korkeatasoisia varainhoitajia ja sijoitustoiminnassa suositaan positiivisen arvottamisen vaihtoehtoa, eli vastuullisten yritysten suosimista sijoituskohteina. Korko- ja osakesalkun eli niin sanotun likvidin salkun varainhoito kilpailutettiin keväällä 2026. Uusiksi varainhoitajiksi valikoituivat Evli Oyj ja Nordea Asset Management.

Seurakuntayhtymän rahavarojen sijoitusten markkina-arvo oli 31.7.2026 yhteensä noin 317,3 milj. euroa. Sijoitukset jakautuivat 31.7.2026 tilanteessa seuraavasti: osakerahastot 51,2 %, korkorahastot 30,7 % ja vaihtoehtoiset sijoitukset 18,1 %. Vaihtoehtoiset sijoitukset jakautuivat seuraavasti: vaikuttavuussijoittaminen 42,5 %, private equity 41,1 % ja muut 16,4 %.

Investoinnit

Helsingin seurakuntayhtymässä kiinteistöinvestointeja suunnitellaan pidemmällä aikavälillä hankkeiden priorisointeihin pohjautuen. Tästä suunnittelusta nostetaan talousarviovuoden ja kahden sitä seuraavan vuoden TTS-kauden investointiohjelma.

Seurakuntayhtymän varat eivät tule riittämään kaikkien kiinteistöjen kunnon edellyttämien peruskorjausten tekemiseen. Kiinteistöstrategia ja luottamuselimissä tehtävät päätökset määrittelevät lähivuosien investointikohteet. Kiinteistöinvestointien pitkän tähtäimen suunnittelu on erityisen tärkeää, että vähenevät investointimäärärahat käytetään lähitulevaisuudessa kohteisiin, joiden pitkäaikaiseen käyttöön on sitouduttu. Kiinteistöstrategian mukaisesti seurakuntayhtymä tulee luopumaan merkittävästä osasta oman toiminnan käytössä olevista tiloista useamman vuoden ajanjaksolla.

Seurakuntayhtymän kiinteistösijoitusmahdollisuuksia hyödynnetään aktiivisesti mm. maaomaisuutta kaavoittamalla, kaavamuutoksilla, käyttötarkoituksen muutoksilla ja realisoimalla tarpeettomaksi jääviä kiinteistöjä. Maanvuokraus mahdollistaa seurakuntayhtymälle pitkäaikaista tasaista tuloa verotulojen lisäksi.

Talousarviovuoden 2027 kiinteistöinvestointien määrä on 12,3 milj. euroa. Tämän lisäksi talousarviovuonna 2027 suunnitellaan tehtäväksi yhtymätasolla 1,0 milj. euron määrällä tietohallintoinvestointeja. Osa tarpeellisista perusparannusinvestoinneista joudutaan siirtämään suunnittelukauden jälkeisille vuosille. Vuosille 2028 ja 2029 esitetyt investointimäärärahavaraukset ovat tässä vaiheessa vielä kiinteistöittäin karkeita arvioita, mutta investointien kokonaistasoa voidaan pitää hyvin suuntaa antavina näiden vuosien kokonaisinvestointitarvetta suunniteltaessa. Krematorioihin ja leirikeskuksiin tehtävissä investoinneissa joudutaan tarkastelujaksolla joko turvautumaan lisätalousarvioihin tai muuten erikseen päätettävään rahoitukseen, kyseiset tärkeät hankkeet eivät mahdu nykyiseen investointimäärärahakehykseen.

Kaavakehitys ja kiinteistösijoitustoiminta

Kiinteistösijoitusten arvo arvioidaan vuosittain. Kiinteistösijoitukset koostuvat seurakuntayhtymän omistamista asunnoista, liike- ja toimistotiloista sekä kaavoitetusta maaomaisuudesta. Kiinteistöistä on tehty ja tehdään kannattavuusselvityksiä, riskiarvioita ja rahoituslaskelmia. Uusien kohteiden käynnistämisessä ollaan pidättyväisiä. Kiinteistösijoituksiin ei tehdä uusia merkittäviä investointeja lukuun ottamatta maa-alueiden kaavakehitystä. Asuntovuokrauksen markkina on ollut viime vuosina turbulentti. Tavoite on vähentää kiinteistösijoitustoiminnan lainamäärää, jotta tulevaisuudessa kiinteistöihin käytettävissä oleva investointimääräraha ohjautuisi lainojen lyhennysten sijaan välttämättömiin käyttötalouden kiinteistöjen peruskorjauksiin.

Nykyisen kiinteistösijoituskannan edellyttämät investoinnit, uudisrakentaminen, maankäyttö-sopimuskorvaukset ja yhtiölainojen lyhennykset ovat vuonna 2027 noin 3,4 milj. euroa, TTS-kaudella 2027–2029 yhteensä n. 10,3 milj. euroa. Näistä sijoituskiinteistöjen lainojen lyhennykset ovat taloussuunnitelmakaudella 2027–2029 noin 8,4 milj. euroa, vuonna 2027 2,9 milj. euroa. Käyttötalouden kiinteistöjen lainojen lyhennykset ovat taloussuunnitelmakaudella 2027–2029 noin 1,5 milj. euroa, vuonna 2027 noin 0,5 milj. euroa. Taloussuunnitelmakaudella 2027–2029 kiinteistölainojen lyhennysten kokonaismäärän arvioidaan olevan noin 9,9 milj. euroa, vuonna 2027 noin 3,4 milj. euroa.

Kiinteistösijoitussalkun sisältöä pyritään jatkuvasti muokkaamaan siten, että ikääntynyttä ja paljon korjausvastuuta sisältävää kiinteistökantaa realisoidaan. Maapohjan omistussuhteita tarkastellaan luopumispäätöksiä valmisteltaessa. Vuosina 2027–2029 myytäväksi suunniteltavien kiinteistöjen tasearvo on noin 6 milj. euroa, vuonna 2027 noin 3 milj. euroa. Myynneistä ei odoteta saatavan myyntivoittoa. Kiinteistösijoitussalkun sisältöä arvioidaan yhdessä sijoitusneuvottelukunnan kanssa. Kiinteistösijoitusten kokonaismäärää pyritään vähentämään viiden vuoden jaksolla myynneillä tavoitteen mukaisesti 30 % sijoitusomaisuuden kokonaismäärästä. Maankäyttösopimuskorvausten budjetointi on haasteellista hankkeiden etenemisaikataulujen vaikean ennustettavuuden takia.

C) Rahoitusosa

Tulorahoitus muodostuu vuosikatteesta, joka on 7,2 milj. euroa. Investoinnit ja pysyvien vastaavien myyntivoitot ovat yhteensä 10,3 milj. euroa. Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta on 3,0 milj. euroa negatiivinen. Rahoitustoiminnan kassavirtaa ei budjetoida, joten talousarviossa rahavarojen määrä vähenee 3,0 milj. euroa. Talousarvion mukaan rahavarat vuoden 2027 lopussa olisivat 223,3 milj. euroa. Suunnittelukaudella 2027–2029 rahavarojen määrä vähenisi 12,7 miljoonalla eurolla.

Taloussuunnittelun periaatteiden mukaisesti laadittu ennuste vuoteen 2029

Ennuste päivitetään vuosittain viimeksi keväällä 2026 kehyspäätöksen yhteydessä. Sarake kehys 2027 vastaa taloussuunnitelmaa. Sarake TA 2027 on laaditun talousarvion mukainen.

	TP 2025	TA 2026	kehys 2027	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Asukasluku (31.12.)	694 392	*702 767*	*711 931*	*711 931*	*720 968*	*730 341*
Jäsenmäärä (31.12.)	305 361	*302 361*	*298 861*	*298 861*	*295 361*	*291 817*
Jäsenmäärän muutos/v. %	-1,7 %	*-1,0 %*	*-1,2 %*	*-1,2 %*	*-1,2 %*	*-1,2 %*
Kirkkoonkuulumis-%	44,0 %	*43,0 %*	*42,0 %*	*42,0 %*	*41,0 %*	*40,0 %*
Toimintatuotot	21,0	19,2	21,6	19,4	22,3	22,9
Henkilöstökulut	-59,7	-60,7	-64,9	-60,8	-66,6	-67,4
Muut toimintakulut	-42,7	-49,5	-49,6	-50,9	-49,4	-48,6
Seurakuntavaalit		-0,9				
Käytöstä poistettujen rakennusten purkukulu		-0,8				
Toimintakate	**-81,4**	**-92,6**	**-92,9**	**-92,3**	**-93,7**	**-93,0**
Kirkollisvero	**93,4**	93,5	95,3	95,3	95,3	95,3
Valtion rahoitus	9,8	9,0	7,4	7,4	8,3	8,4
Verotuskulut	-1,4	-1,5	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
Kirkon keskusrahastomaksu - 6,5 %	-5,8	-5,9	-6,0	-6,2	-5,8	-5,9
Kirkon eläkerahastomaksu - 5 %	-4,5	-4,5	-4,7	-4,7	-4,5	-4,6
Rahoitustuotot ja -kulut, nto	23,7	10,3	9,7	9,3	9,2	8,7
Vuosikate (arvonalennus ei huomioitu)	**33,8**	**8,2**	**7,2**	**7,2**	**7,2**	**7,2**
Poistot	-7,5	-7,3	-7,8	-7,7	-7,8	-7,8
Tilikauden tulos (arvonal. ei huomioitu)	**26,3**	**0,9**	**-0,6**	**-0,4**	**-0,6**	**-0,6**
Tilinpäätössiirrot	0,6	0,5	0,6	0,5	0,6	0,6
Tilikauden yli/alijäämä	**26,8**	**1,4**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Investointimenot, kiinteistöt	-14,9	-35,4	-9,0	-9,0	*-9,2*	*-9,4*
Investointimenot, hautaustoimi	-1,6	-2,4	-0,7	-0,7	*-0,7*	*-0,7*
Investointimenot, ICT	-0,8	-1,0	-1,0	-1,0	*-1,0*	*-1,0*
Arkiston digitointi		-0,5				
Konsernilainojen lyhennykset	-2,6	-2,6	-2,6	-2,6	*-2,6*	*-2,6*
Investointimenot yhteensä	**-19,9**	**-41,9**	**-13,3**	**-13,3**	**-13,5**	**-13,7**
Rakennusten ja maa-alueiden myyntitulo	4,7	5,0	3,0	3,0	1,5	1,5
Rahavarat - milj. euroa	**255,1**	**226,3**	**223,3**	**223,3**	**218,5**	**213,6**

Aikataulu

Yhteinen kirkkoneuvosto on kokouksessaan 15.1.2026 § 8 käsitellyt ja merkinnyt tiedoksi vuoden 2027 talousarvion valmisteluprosessin ja aikataulun.

Aikataulun mukaisesti lausunnot talousarvioehdotuksesta on tarkoitus pyytää 9.10.2026 mennessä. Lausunnot ja niihin laaditut vastausluonnokset tuodaan yhteisen kirkkoneuvoston 29.10.2026 kokoukseen. Samassa yhteydessä yhteinen kirkkoneuvosto käsittelee yhteisen seurakuntatyön ja yhteisten palveluiden muiden osastojen ja yksiköiden talousarvioehdotukset ja voi halutessaan ohjeistaa valmistelijoita mahdollisten muutosten tekemiseksi talousarvioesitykseen.

Talousarvioesitys tuodaan yhteisen kirkkoneuvoston kolmanteen käsittelyyn 19.11.2026 kokoukseen, 29.10.2026 kokouksessa mahdollisesti ehdotetuilla muutoksilla täydennettynä. Yhteisen kirkkoneuvoston käsittelyn jälkeen talousarvioesitys etenee yhteisen kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi, sen 10.12.2026 kokoukseen.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Lapsivaikutukset: Päätöksellä on laajat lapsiasian vaikutukset, koska useat seurakuntien työmuodot ja yhteisten palveluiden yksiköiden tehtävät koskevat lapsia ja perheitä. Myös nuoret ovat seurakuntien toiminnan kohteina laajasti mm. rippikouluissa.

Talous-, henkilöstö- ja ympäristövaikutukset: Talousarviolla ja toiminta- ja taloussuunnitelmalla ohjataan seurakuntayhtymän taloutta, henkilöstöä ja päätöksellä on vaikutusta ympäristöön.

Riskit: Talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman suurin riski kohdistuu jäsenistön määrän kehitykseen ja jäsenistön verotettaviin tuloihin, jatkuuko kasvu vai tapahtuuko käänne huonompaan. Jäsenmäärä on alentunut jo usean vuoden ajan, mutta verotettavien tulojen määrä toistaiseksi kasvanut talouden kasvun mukana.

Toimivallan perusteet

Kirkkojärjestys 3 luku 50 §

Kirkkojärjestys 6 luku 2 § ja 3 §

Hallintosääntö 3 luku 1 §

Lisätiedot

Hallintojohtaja Juha Silander, juha.silander@evl.fi, 040 5639 709

Jakelu

Seurakuntaneuvostot, yhteistyötoimikunta, seurakuntayhtymän johtoryhmä, kirkkoherrainkokous

Selostus

Yhteisen kirkkoneuvoston esittely on yllä ja siinä näkyy uuden toimintasuunnitelmapohjan vahvuus yhteenvetojen ja tilannekuvan luomisessa.

Kirkkoherra on valmistellut pohjan, joka on toimitettu talous- ja strategiaryhmän jäsenille etukäteen kommenttia varten. Heidän kommenteillaan kehitelty pohja jaetaan pöydälle kokouksessa.

Lausunnosta ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

riikka.reina@evl.fi

Jakelu

lausunnon pyytäjät